

Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri Projesi, Erken Cumhuriyet Döneminin Eğitim ve Bilim Vizyonuna Işık Tutuyor

Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri

Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesi, cumhuriyetin kuruluşunun 100. yılı vesilesiyle yurt dışında yaşayan yüksek öğrenimli Türklerden oluşan bir ekip tarafından, yaklaşık 1 yıl kadar önce başlatıldı. Proje ekibi, kısa süre içerisinde yeni üyelerin de katılımıyla büyüdü. Bugün proje, 9 kişilik ve motivasyonu çok yüksek bir ekibin kişisel çabalarıyla yürütülüyor. Cumhuriyetin erken döneminde bilime ve eğitime verilen önemi ortaya koymaya odaklanan projenin bugün geldiği noktayı ve çalışmaların geleceğini, proje ekibinin halihazırdaki üyelerinden; Ayşegül Turan, Gözde Kara ve Dr. Emir Öngüner ile konuştuk.

MSI Dergisi: Öncelikle “Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri” projesini anlatır mısınız bize? Projenin başlıca hedefleri nelerdir?

Ayşegül TURAN: Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesi, cumhuriyetimizin 100. yılı vesilesiyle başlattığımız bir çalışma. Bu projeye Atatürk’ün; “Sizi birer kıvılcım olarak gönderiyoruz, gür alevler halinde dönmelisiniz!” sözleriyle uğurlanan; döndüklerinde de çağdaş Türkiye Cumhuriyeti’nin temellerini atan bir neslin hikayesine ayna tutmak istiyoruz. Cumhuriyetin eğitim alanında bir izdüşümü olan bu projedeki en öncelikli amacımız; bugün yurt dışında bulunan yüksek öğrenimli Türk gençleri olarak; “Kıvılcımlar”dan teslim aldığımız Cumhuriyet meşalesini sonraki nesillere hakkıyla taşımak. Çünkü inanıyoruz ki kısıtlı kaynaklarla yurt dışına gönderilen, katma değer yaratacak konular üzerinde çalışan ve ülkelerine döndüklerinde de bugünkü üniversite yapısına

etkileriyle, yetiştirdikleri kişilerle, kurdukları laboratuvarlarla genç Türkiye’yi kalkanıran bu nesil tanındıkça, günümüzde benzer değerleri benimsemiş, aynı idealler uğrunda yılmadan çalışacak kişi sayısı da artacaktır.

Dr. Emir ÖNGÜNER: Projeyle cumhuriyetin 100. yılı onuruna, cumhuriyetin erken döneminde bilime ve eğitime verilen önemi ortaya koymayı amaçlıyoruz. Çerçeveyi 4 ana başlıkta özetleyebiliriz:

- 1- 1923-1945 yılları arasında, devlet veya sanayi kuruluşları desteğiyle yüksek öğrenim için yurt dışına gönderilen öğrencilerin öğrenim hayatlarının araştırılması.
- 2- Derlenen bilgiler ışığında, eğitimde ağırlık verilen branşlar ile genç cumhuriyetin yükselme sahalaları arasında bağ kurulması.
- 3- Türk eğitim ve bilim tarihine katkıda bulunulması ve bu kültür mirasının günümüz bursiyerlerine aktarılması.
- 4- Cumhuriyetin ilk yüzyılında yaşanan değişimlerin irdelenmesi ve gelecek yüzyıl için çözüm önerileri getirilmesi.

MSI Dergisi: Proje fikri ne zaman ve nasıl ortaya çıktı?

Ayşegül TURAN: Kuruluşundan bu yana aktif olarak içerisinde yer aldığım, jeotermal enerji alanında çalışan kadınların ilerlemesini, profesyonel gelişimini ve eğitimini destekleyen, uluslararası bir platform var: Women in Geothermal (WinG / Jeotermalde Kadınlar). Geçtiğimiz yılın Haziran ayında, önümüzdeki 3 yıllık faaliyet dönemi için WinG Türkiye, tüm dünya ülkelerini yönetmek üzere -ki burada 74 ülkeden 2.500 üyesi olan bir oluşumdan söz ediyoruz- “WinG Global” pozisyonuna aday oldu. Bu mülakat sürecinde hazırladığım belgelere, vizyonuna güvendiğim için Gözde ile beraber göz atmak istedim. Aday olma motivasyonumuzu açıkladığım cevaptan* çok etkilendi ve seneye bizim de beraber Cumhuriyetin 100. yılı için bir proje yapmamız gerektiğini söyledi. Şu an yurt dışında bulunan yüksek öğrenimli

Ayşegül Turan’ın, Türkiye’ye “WinG Global” pozisyonunu getiren süreçte hazırladığı belgelerde yer alan ve aday olma motivasyonunu açıkladığı cevap:

*Next year, 2023, is the 100th anniversary of the Turkish Republic. Our founder leader, Mustafa Kemal ATATÜRK, has a saying: “There is a way we can walk more confidently and more accurately: to make the great Turkish woman a partner in our work.” We wholeheartedly adhere to this vision, which is parallel to WinG’s core values. By becoming the next Global team, we would like to dedicate this success to contemporary Turkish women to remind them what they deserve and to renew their faith in themselves.

Önümüzdeki yıl; 2023, Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. yılı. Kurucu liderimiz Mustafa Kemal ATATÜRK’ün bir sözü vardır: “Daha emin ve daha doğru yürüyebileceğimiz bir yol vardır: Büyük Türk kadınına çalışmamıza ortak kılmaktır.” WinG’nin temel değerleri ile paralel olan bu vizyona gönülden bağlıyız. Bu başarıyı, hak ettiklerini hatırlatmak ve kendilerine olan inançlarını tazelemek için çağdaş Türk kadınına ithaf ediyoruz.

Türk gençleri olarak, Atatürk'ün henüz Cumhuriyet ilan edilmeden taslağını hazırlattığı 1416 sayılı kanunla yurt dışına yüksek tahsil için gönderdiği öğrencileri konu alan bir çalışma yapmayı önerdiğimde de Emir'in bu konuda yaptığı araştırmalardan bahsetti. Böylece fikrim Gözde'nin açtığı alan sayesinde bir projeye; Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesine dönüşmüş oldu. Emir'in bilgi birikimi sayesinde de çok ciddi arşiv araştırma çalışmaları gerektiren projemize 1-0 önde başlamış olduk. Konuya ilgisi ve kişisel motivasyonu olan arkadaşlarımızın da aramıza katılmasıyla 9 kişilik proje ekibimiz oluştu. Tam zamanlı işlerimizden geriye kalan vakitlerde, her hafta yaptığımız en az 2 saat süren toplantılar ve bir yıl içerisinde ortaya koyduğumuz sıkı çalışma; kitap, belgesel, yazı dizisi, skeç ve sergiye dönüşebilecek zengin bir içerik derlememizi sağladı.

Ekibimizin üyeleri, çoğunlukla Türk Mühendis ve Mimarlar Birliği (TMMB) Almanya derneği çatısı altında faaliyet gösteren Yüksek Öğrenimli Türk Göçmenler (YÖTG) çalışma grubunun birer parçası iken tanıştı. Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesini ise 100. yıl adına kendi kurduğumuz bir çalışma grubu adı altında planlamaya başladık. Ekibin görev dağılımı da şu şekilde:

- Ayşegül Turan: Genel koordinasyon
- Dr. Emir Öngüner: Arşiv araştırma
- Dr. Esra İçer, Burak Tuğrul ve Dr. Ekin Altan: İçerik oluşturma
- Gözde Kara: İş birlikleri
- Zeynep Özrendeci: Görsel tasarım ve bütçe planlama
- Beytullah Apaydın ve Emre Tek: İnternet sitesi ve görsel tasarım

MSI Dergisi: Bu projedeki rolünüzle birlikte sizi tanıyabilir miyiz?

Ayşegül TURAN: Projenin fikir sahibi ve genel koordinatörüyüm. ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nin ardından, yüksek lisans derecemi yine ODTÜ'den, Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Sistemleri programından aldım. Aralık 2018'den beri Almanya'da bulunan Darmstadt Teknik Üniversitesi'nde uygulamalı yer bilimleri alanında doktora yapıyorum. Türkiye'nin yetiştirdiği bir mühendis olarak, bugün kurulu gücüyle jeotermal enerji alanında dünyada dördüncü, Avrupa'da birinci sırada olan ülkemizde edindiğim akademik bilgi ve endüstri tecrübesiyle doktora konumda; İngiltere'nin ilk jeotermal enerji santrali için çalışmaktayım. Edebiyat ve jeotermal enerji alanlarında yazdığım yazılar, bu zamana kadar ulusal ve uluslararası çeşitli platformlarda yayımlandı.

Şubat 2021'de, YÖTG'nin "Almanya'da Yaşayan Yüksek Öğrenimli Türk Göçmenler"e yönelik hazırladığı bir ankete katıldım. Daha sonra bu konu üzerine bir YouTube videosu çektik. Bir sonraki dönem, anket sorularını beraber hazırladık ve yavaş yavaş çekirdek kadroya dahil oldum. Bu yıl Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesinin yanı sıra TMMB çatısı altında yürüttüğüm, başkentin yapılanmasında Alman mimarların izini süren ve sunumunu Ankara'nın başkent oluşunun 100. yılında yapacağımız bir başka projem daha var.

Dr. Emir ÖNGÜNER: 18 senedir Almanya'dayım. St. Georg Avusturya Lisesi, Stuttgart Üniversitesi, von Karman Enstitüsü ve Brandenburg Teknik Üniversitesi'nde eğitim aldım. Doktora döneminde, Bologna ve Princeton Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak bulundum. Alman Havacılık ve Uzak Merkezi'nde araştırmacı olarak çalıştım ve 2 senedir de özel sektördeyim. Havacılık tarihi ve mühendislik alanında basılmış 4 kitabım; çeşitli dergilerde tarih üzerine yayımladığım 40 civarında makalem var. Türkiye, Almanya ve Belçika'da misafir dersler veriyorum. Mesleğin yanında bilim ve sanayi tarihi alanındaki arşiv araştırma çalışmalarına devam ediyorum. Bu projede de belge ve arşiv araştırma çalışmalarını üstlendim.

Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesinin fikir sahibi ve genel koordinatörü Ayşegül Turan, MSI Dergisi'nin projeye verebileceği olası katkıları görüşmek amacıyla MSI Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Ümit Bayraktar'ı ziyaret etti.

Gözde KARA: İTÜ Uçak Mühendisliği lisans ve ODTÜ Havacılık ve Uzak Mühendisliği yüksek lisans mezunuyum. Yüksek lisans öğrenimim esnasında, tam zamanlı olarak TUSAŞ'ta teknoloji yönetimi alanında çalışırken yürüttüğüm akademik çalışmalar vesilesi ile Almanya'nın Fraunhofer Enstitüsü'ne geçme imkânım oldu. 8 yıldır Almanya'da yaşıyor ve Mercedes-Benz Group AG'de, Finans-IT alanında IT operasyon sorumlusu olarak çalışıyorum. Profesyonel hayatımın yanı sıra sosyal ve gönüllü çalışmalarda yer alıyorum. Çalıştığım şirketteki Türkiye'den yeni gelen çalışanlar arasındaki bağlantıyı sağlamanın yanı sıra Almanya'daki Türk kadın profesyonellerin etkileşimini arttırmaya yönelik faaliyet gösteren bir platformda da yer alıyorum. Son 5 senedir liderliğini yürüttüğüm YÖTG çalışma grubu ise aslında Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projemizin başlatılması ve sürdürülmesi için gerekli olan doğru ortamı sağladı diyebilirim.

Çok kısaca YÖTG çalışma grubunun faaliyetlerine de değinmek istiyorum. YÖTG çatısı altında;

- Almanya başta olmak üzere yurt dışında yaşayan "yeni dalga Türk göçmenlerin" uzmanlıklarının farkına varılması,
- Aralarındaki ilişkilerin kurulması ve arttırılması,
- Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu alanlarda bu kişilerin uzmanlık desteği vereceği yapıların kurulması ve
- Türkiye-Avrupa arasında; bilim, teknoloji, sanayi odaklı yatırımların geliştirilmesi

amaçlarıyla çevrimiçi ve fiziksel etkinlikler gerçekleştirme odağında gönüllü çalışmalar yürütüyoruz.

MSI Dergisi: Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesi kapsamında ne gibi faaliyetler gerçekleştirmeyi planlıyorsunuz? Önünüzde nasıl bir takvim var?

Gözde KARA: Yaklaşık 1 yıldır üzerinde çalıştığımız bu proje, 17 Haziran tarihinde Berlin Büyükelçiliği ev sahipliğinde gerçekleştireceğimiz etkinlikte ilk meyvelerini vermeye başlayacak. "Bir Nesil Yetiştiriyor" başlıklı bu etkinlikte, ilk olarak Atatürk'ün vizyonu ile cumhuriyetin 1923-1945 yılları arasında yurt dışına öğrenim için gönderilen kıvılcımları konuşacağız. Etkinlik alanında gerçekleştireceğimiz sergi ile de döneme dair anekdotları katılımcılarla paylaşacağız. Etkinliğin son

Ekibin iş birliklerinden sorumlu
Yüksek Havaçılık ve Uzay Mühendisi Gözde Kara

bölümünde ise “Bilim Toplumu Olmak” konulu seminerle konunun stratejik önemini, günümüzün Türkiye’sini de içine alacak şekilde değerlendirmek istiyoruz.

Berlin’de gerçekleştirilecek açılışın ardından, yaz-sonbahar aylarında çeşitli çevrimiçi ve fiziksel etkinliklerle kıvılcımları ve cumhuriyet vizyonunu tanıtmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda Almanya’da çeşitli şehirlerde gösterime sokacağımız “Kıvılcımdan Volkana” adlı belgeselle cumhuriyet dönemi öğrenim vizyonu hakkında bir farkındalık oluşturmaya çalışacağız. İnternet sitemizde yer alacak kalıcı bir sanal sergi ile de kıvılcımların tecrübelerini görünür kılacağız. Görsellerin yoğun olarak kullanılacağı bu iki çalışmadaki temel amacımız da şu: Cumhuriyetin erken döneminde ortaya konan bu vizyonun özümsemesi ve gelecekte atılabilecek benzer adımlara örnek teşkil etmesi.

Projenin sonlarına doğru gerçekleştireceğimiz seminer ve panellerde ise bu öğrenciler yurt dışına gönderilirken odaklanılan branşları, genç cumhuriyetin seçilen bu branşlarda daha sonraki yıllarda edindiği kazanımları ve günümüz Türkiye’sinde yaşanan yoğun beyin göçünün, ülkenin kalkınmasında yarattığı olumsuz etkileri değerlendireceğiz.

Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri projesinin kapanışını ise Ekim ayında, İstanbul ya da Ankara’da gerçekleştirilecek bir etkinlik ile yapacağız. Burada, cumhuriyetin ikinci yüzyılına ışık tutması umuduyla ülkemizin önümüzdeki dönemde odaklanması gereken alanları masaya yatırarak ve bugün artık dünyanın her köşesine yayılmış olan eğitilmiş Türk nüfusuyla yapılabilecek potansiyel iş birliklerini konuşacağız.

MSI Dergisi: Proje kapsamında şimdiye kadar neler yapıldı?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Öncelikle kaynak taraması yaptık ve o dönemin eğitim stratejilerine dair bilgilerden oluşan bir bilgi havuzu oluşturduk. Her hafta yeni bilgi ve belgeler bulmaya devam ediyoruz. Topladığımız kaynaklar arasında, ülke içi ve ülke dışındaki çeşitli kurumların resmî arşiv belgeleri, doktora tezleri, akademik makaleler, yayımlanmış kitaplar, belgeseller ve eğitime gönderilmiş kişilere ait kişisel belge, fotoğraf ve eşyalar bulunuyor. Ardından, yurt dışı eğitimi politikasının yakın tarihimizdeki gelişmelerini kronolojik olarak ortaya çıkardık.

Ekibin arşiv araştırmalarından sorumlu
Dr. Makine Mühendisi Emir Öngüner

Açıkça gördük ki; Millî Mücadele döneminde henüz fiziksel çatışmaların devam ettiği anlarda dahi meclisimiz, savaş sonrası dönemi düşünerek gençlerin eğitimini ihmal etmemiş. Bu detay, projemiz kapsamında yakın tarihimizi ilgilendiren önemli bir tespittir. Sonraki etapta ise edindiğimiz kaynaklar çerçevesinde isimler üzerine yoğunlaşmaya başladık.

Aysegül TURAN: Bir taraftan da çalışmalarımızın daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayacak tanıtım faaliyetlerine odaklandık. Bu çerçevede projemize dair basında ilk yazı, Herkese Bilim ve Teknoloji dergisinin, 18 Mayıs tarihli 372. sayısında “Atatürk’ün eğitim kıvılcımlarından, Cumhuriyet’in aydınlanma öncülerine...” başlığıyla yayımlandı. Daha sonra projemiz, basın partnerlerimizden Aposto’nun 24 Mayıs tarihli Ekipten Öneriler köşesinde ve 22 Mayıs tarihli Cumhuriyet gazetesinde “Cumhuriyetin Aydınlanma Öncüleri Projesi Berlin’de” başlığıyla yer aldı.

MSI Dergisi: Arşiv araştırma çalışmalarınız kapsamında şu ana kadar hangi verilere ulaştınız?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Tespitimize göre, bugüne kadar yapılan çalışmalarda o dönemdeki öğrencilerin kesin sayısı henüz ortaya çıkarılmadı. İsimleri zikredilenler, genellikle tanınmış kişiler. Bazı yayınlarda da sadece istatistikler üzerinden verilerin paylaşıldığını gördük. Bizim amacımız daha kapsayıcı verilere ulaşabilmek. Ulaşabildiğimiz kadar fazla isme ulaşmayı ve bu isimlerin topluma yaptıkları katkıları ortaya çıkarmayı hedefliyoruz. Bunun, belki de yıllar alacak bir süreç olacağının farkındayız. Henüz başlangıç aşamasındayız. Büyütmeye devam ettiğimiz isim listesini, istatistikler üzerinden yorumlamaya başladık. Bugüne kadar, 440 kişilik kapsamlı bir liste oluşturduğumuza söyleyebilirim. Listeyi; isim, branş, cinsiyet, ülke, eğitim gördüğü dönem ve Türkiye’ye döndükten sonra yaptıkları gibi farklı kategorilerde ele alıyoruz. Amacımız, bu konuyu internetteki doğruluğu tartışılan yazılar ile değil, belgelerle ele alarak analitik bir izah ortaya koymak.

MSI Dergisi: Ulaştığınız bilgiler ışığında, savunma ve havacılık sanayinde görev almış kişilerle ilgili ne gibi bilgiler edindiniz?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Henüz nihai bir sonuç yok elimizde. Araştırmamızın mevcut aşamasına göre, Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı gibi makamlar ve Türk

1935 yılı Berlin Elçilik Cumhuriyet Bayramı resepsiyonu.

11 Ocak 1931 tarihli Cumhuriyet gazetesinden yurt dışına gönderilen kıvılcımlarla ilgili bir haber.

Hava Kurumunun (THK) gönderdiği 276 kişiye ulaşabildik. Bunların 28'inin askeri kökenli olarak sanayi ile ilişkilendirildiği kanaatindeyiz. İlaveten 20 kişinin de THK tarafından havacılık mühendisliği alanında tahsil amaçlı gönderildiği ve mecburi hizmet bağlamında ülkedeki atölyelerde görev aldıkları ortaya çıktı. Yeni verilere ulaştıkça oranlar elbette değişecektir. Ek olarak bir TC Devlet Arşivi belgesinde, 1924 senesinde 10 kişilik bir subay ekibinin havacılık eğitimi için Fransa'ya gönderildiğini gördük. Hepsinin isimleri belgede mevcut. Kesin olmamakla beraber, bu listedekilerin, havacılık alanında askeri makamlar tarafından yurt dışına gönderilen ilk ekip olduğunu düşünüyoruz. Araştırmamız esnasında, bunun gibi birçok farklı örnekle karşılaştık. Bu kişiler de mecburi hizmet gereği ülkenin çeşitli kurumlarında görevlendirilmiş, Eskişehir ve Kayseri'deki atölyelere ait arşiv belgelerine ya da evraklara ulaşabilmek, bu açıdan bizler için çok önemli.

MSI Dergisi: Bu personel içinde simge isimler ve bu isimlerle birlikte çalışan kişiler de bulunuyor mu? Bu kişilerle ilgili biraz daha detaylı bilgi verebilir misiniz?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Elbette. Çalışmalarımız esnasında; Ertuğrul Esat, Fikret Çeltikçi, Vecihi Hürkuş gibi isimlere ulaştık. Vecihi Hürkuş da bir THK bursiyeridir. 1938/39 döneminde Almanya'daki Weimar Mühendislik Mektebi'ne gönderilmiş. 2 dönem okumuş ve diploma almadan tasdikname ile dönmüş. Kendisi hakkında bir takım hatalı bilgileri de Weimar'daki arşivden aldığımız orijinal belgeler odağında düzeltmiş olacağız. Diplomasız döndüğü için denklik başvurusunda karşılaştığı zorluk aslında çok normal.

Ertuğrul Esat da çok değerli bir büyüğümüz. Tespit edebildiğimiz kadarıyla devletin uçak mühendisliği alanında doktora tahsili için gönderdiği ilk mühendis. 1932'de Aachen'da doktora çalışmasını tamamlamış.

Fikret Çeltikçi de THK Gazi Motor Fabrikası Genel Müdürü olarak karşımıza çıkıyor. Kayıtlarda, Çeltikçi'yi, fabrika MKE'ye devredildikten sonra kurulan Minneapolis-Moline Türk Traktör A.Ş.'nin ilk yönetim kurulu üyesi ve hissedarı olarak görüyoruz. 1937'de Kayseri Tayyare Fabrikasında çalışırken Milli Savunma Bakanlığı Hava Müsteşarlığı tarafından motor imalatı eğitimi için Fransa'ya gönderilen bir ekipte yer almış.

MSI Dergisi: Az önce Eskişehir ve Kayseri'de bulunan yerel arşivlere erişim ihtiyacınızdan bahsettiniz. Buna neden ihtiyaç duyuyorsunuz; bu imkân çalışmanıza ne gibi katkılarda bulunabilir?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Az evvel bahsettiğimiz savunma ve havacılık sanayisi ile ilişkisi olan kişi listesinde, şüphesiz önemli isimler var. Ancak kaynak yetersizliği yüzünden hepsinin detaylı öz geçmişini ortaya çıkarmamız şu an ne yazık ki imkânsız. Bu bağlamda özellikle havacılık branşını detaylı çalışmak için yaklaşık 100 yıllık geçmişi olan Eskişehir ve Kayseri'deki kurumsal evraklara ihtiyaç duyuyoruz. Bu evraklar ışığında, oradaki personele dair bilgiler edinebilir ve aralarından kimlerin, hangi dönemde, hangi ülkeye tahsile gönderildiğini ve geri döndüğünde de hangi görevi icra ederek memlekete katkı sağladığını bulabiliriz. An itibarıyla elimizdeki listeyi bu arşivler olmadan tamamlamamız imkânsız. Aynı husus, THK için de geçerli. 20 kişilik THK listesinin nihai durum olmadığından eminiz. Yüksek ihtimalle başka kişiler de gönderilmiştir.

MSI Dergisi: Bu proje, Türk savunma ve havacılık sanayisinin gelişimine ne gibi katkılar sağlayabilir?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Günümüzde popüler olan Türk havacılık tarihi, maalesef birçok hatalı ve ezberci söylemlerle anlatılıyor. İşin "teknoloji ve sanayi tarihi" kısmı ise atıl durumda. Türkiye'nin güçlü olduğu ve ileride daha da parlak projelere imza atacağına inandığımız bu branşın tarihini şehir efsaneleri ile değil, belgeli ve kanıtlı çalışmalarla ortaya koymamız gerekir. Biz bu değerli tarihin, sadece bilindik birkaç isimden ibaret olmadığını; aksine isimlerini henüz bilmediğimiz yüzlerce, belki binlerce kişinin emeğinden oluşan bir bütün olduğunu ortaya koymak istiyoruz. Öte yandan, kıvılcımların hangi branşlar için yurt dışına tahsile gönderildiğinin tespiti, o yıllarda havacılık ve savunma kulvarında hangi konulara ağırlık verildiğini anlamamıza yardımcı olacaktır. Böylece genç ve ileriki nesiller, yıllar evvel ne kadar geniş bir kitlenin ne kadar emek verdiğini görerek geçmişini daha sağlıklı anlayabilir ve mesleğine olan inancı daha da pekişebilir. Bizler bu bağlamda; eğitim, mühendislik, teknoloji ve sanayi tarihi kavramlarının da savunma ve havacılık sanayisi çalışmalarına entegre edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Aysegül TURAN, PhD (c)
Jedoloji Mühendisi
@ Darmstadt
Genel Koordinasyon

Dr. Emir ÖNGÜNER
Makine Mühendisi
@Göttingen
Arşiv

Dr. Esra İÇER
Makine Mühendisi
@Münih
İçerik

İsmail Burak TUĞRUL
Bilgisayar Mühendisi
@ Frankfurt
İçerik

Dr. Ekin ALTAN
Modelleme ve Simülasyon Mühendisi
@Stuttgart
İçerik

Gözde KARA, MSc
Havacılık ve Uzay Mühendisi
@ Münih
İş Birlikleri

Zeynep ÖZRENDİCİ, PhD (c)
Moleküler Biyoloji ve Genetik
@ Mainz
Bütçe

Beytullah APAYDIN, MSc
Elektronik Mühendisi
@Frankenthal
Tasarım

Emre TEK
Uçak Mühendisi
@Stuttgart
Tasarım

MSI Dergisi: Berlin Büyükelçiliği'nde, 17 Haziran'da düzenlemeyi planladığınız etkinliğin amaç ve kapsamını öğrenebilir miyiz?

Ayşegül TURAN: Berlin Büyükelçiliği'nin ev sahipliğinde, 17 Haziran Cumartesi günü: "Bir Nesil Yetiştir" adlı ilk etkinliğimizi gerçekleştirecek ve araştırma çıktılarımızı sunacağız. Özenle seçtiğimiz konuşmacılarımız, Atatürk'ün: "askeri zaferlerin ancak eğitim ve iktisat alanında kazanılacak yeni zaferlerle kalıcı olabileceği" düşüncesine ve bilim toplumu olmanın önemine değinecekler.

Kıvılcımlardan bugüne kalan çeşitli kişisel eşyaları ve belgeleri (diploma, kitap, ders notu, fotoğraf, mektup, gazete haberi, vasiye biletleri vb.) sunacağımız sergimizde, katılımcılar, cumhuriyetin ilk 20 yılında, Türkiye ile Avrupa arasında gerçekleşmiş olan bu kalkınma yolculuğuna bizimle birlikte tanıklık etme fırsatı bulacaklar.

Can Yayınları'nın değerli destekleriyle Emrah Safa Gürkan'ın, Cumhuriyetin 100. Yılı onuruna geçtiğimiz günlerde yayımlanan "Cumhuriyetin 100 İsmi ve Cumhuriyetin 100 Günü" kitaplarını konuklarımıza dağıtıyor olacağız.

Dr. Emir ÖNGÜNER: Almanya'da bulunan Türkler olarak cumhuriyetimizin 100. yılına dair planladığımız bu projeyi, devletin en üst diplomatik temsil yetisi makamı olan büyükelçilikte sunmayı düşündük ve fikrimizi kendilerine ilettik. Büyükelçimiz Ahmet Başar Şen ve Eğitim Müşavirimiz Prof. Erdal Tanas Karagöl, çok ilgi ve alaka gösterdi. Amacımız, bugüne kadar elde ettiğimiz bulguları, birkaç seminer başlığı altında ilgililerle paylaşmak. Misafir edeceğimiz akademisyenlerin de konu hakkındaki görüşlerini alacağız. Akabinde, bulduğumuz önemli belge ve fotoğrafları da bir sergi formatında sunacağız. O dönemin eğitim politikası, kıvılcımlar arasından seçtiğimiz bazı kişilerin hayat hikayeleri, istatistikler ve basına yansıyan haberler gibi geniş bir yelpazede bir program düşünüyoruz.

MSI Dergisi: Şu ana kadar anlattıklarınız, tüm ekibin projeye çok ciddi bir zaman ve emek harcadığını gösteriyor. Hepinizin kariyeri ve bunun zaman karşılığı da ortadayken bunu nasıl başarıyorsunuz?

Dr. Emir ÖNGÜNER: Hepimizin birer mesleği ve ciddi iş yükü var. Projenin içeriği ve bizde uyandırdığı heyecan olmasa özel vaktimizden feragat edip bu kadar zaman ayırmamız imkânsız olurdu. Projedeki tüm arkadaşlarımız, yüksek öğrenim ya da kariyer amaçlı Almanya'ya gelmiş kişiler. Cumhuriyetin ilk yıllarında gönderilen öğrenciler hakkında okudukça ve aramızda bilgi paylaştıkça, ister istemez aramızdaki bağ ve projeye yönelik motivasyonumuz daha da güçlendi. Bir süre sonra kendimize şunu söyledik: "Bizler onlara nazaran ne kadar rahat şartlarda okumuşuz!"

Türkiye'nin yeniden ayağa kalkma sürecinde, bir üst düzey memurun maaşından bile daha fazla burs alan öğrencilere verilen önem, öğrencilerin müfettişlikler tarafından takibi, mecburi hizmet yapılması ve dönenlerin memleketine katkılarını görünce, bizdeki saygı ve vefa duygusu daha da arttı. Ve fark ettik ki, bu verilen emekler Türkiye'de gerektiği şekilde anlatılmamış ve bu nedenle de yapılan çalışmalar hak ettiği değeri bulamamış.

Bu durumu fark edince de cumhuriyetimizin 100. yılı onuruna yürüttüğümüz bu projeye ayrılan zaman kendiliğinden oluşuyor.

MSI Dergisi: Proje kapsamındaki iş birliklerinizden de bahseder misiniz?

Gözde KARA: Proje kapsamındaki ilk iş birliklerimiz, yapılan çalışmaların tanıtımı ve etkinliklerin duyurulması amacıyla basın yayın kuruluşlarıyla oldu. Şu ana kadar iş birliği yaptığımız ve yapmaya devam edeceğimiz basın kuruluşları; Aposto gazetesi, Herkese Bilim ve Teknoloji dergisi, Uğur Mumcu Araştırma Vakfı (UMAG) ve savunma ve havacılık sektörü özelinde de MSI Dergisi. Bunun yanı sıra sergi çalışmalarımızı profesyonel bir şekilde yürütmek adına DiasporaTürk ekibi ve illüstratör Buse Ustaoglu ile birlikte hareket ediyoruz.

TEOPS

*Elektro Optik Laboratuvar Altyapımız ve Mühendislik Hizmetlerimizle
Rakip Değil, Çözüm Ortağınız!*

www.teops.com.tr

Ekibin genel koordinasyonundan sorumlu
Yüksek Jeoloji Mühendisi Ayşegül Turan

Bundan sonraki süreçte de tabii ki hedeflerimiz doğrultusunda yeni paydaş arayışlarına devam edeceğiz. Savunma ve havacılık sektöründeki şirket ve kurumlarımızla yapacağımız iş birliklerinin çok değerli olacağına; bu sayede yeni kıvılcımlara ve belki de daha önce gün yüzüne çıkmamış çok değerli hikayelere, bilgilere ve belgelere ulaşacağımıza inanıyoruz. Sizin aracılığınızla bu mesajı da vermek istiyorum.

MSI Dergisi: Projenin hedeflerine ulaşabilmesi için nelere ihtiyacınız var?

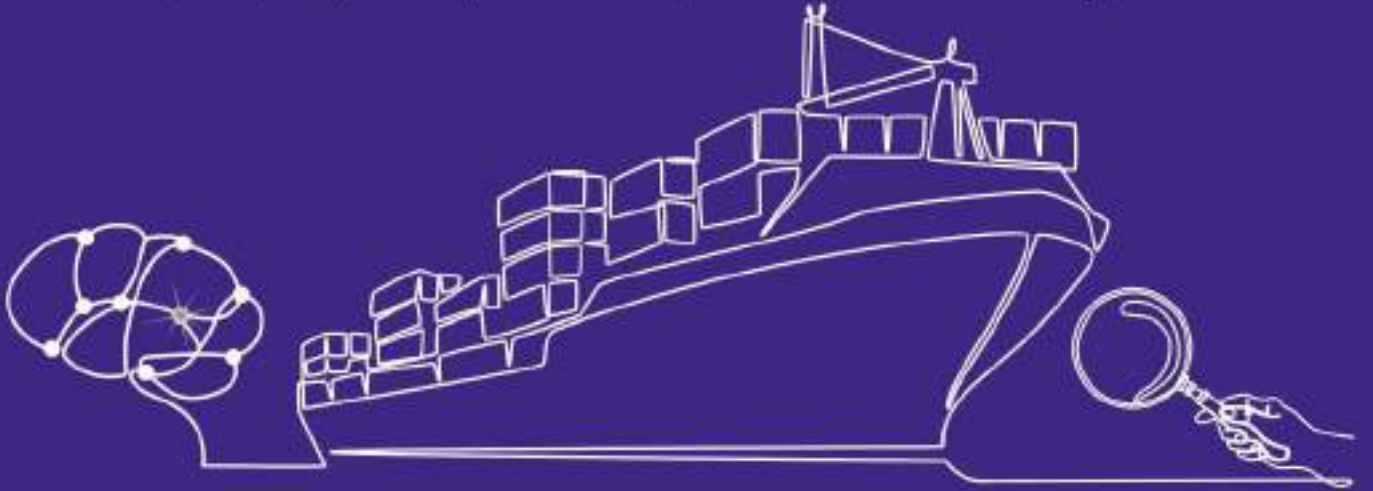
Gözde KARA: Bahsettiğimiz çalışmalar hayata geçirebilmek ve projenin hedeflerine ulaşabilmesi için özellikle bundan sonra yapılacak çalışmalar için ciddi bir maddi kaynağa da ihtiyacımız var. İnsan gücü anlamında, ekibimizdeki 9 kişi büyük bir özveri ile çalışmalarını sürdürüyor. Bugüne kadar da böyle geldik. Fakat önümüzdeki süreçte gerçekleştirmeyi planladığımız kalıcı sanal sergi, kitap serisi ve çeşitli etkinlikler gibi daha geniş kapsamlı, yoğun iş gücü ve kaynak gerektiren faaliyetler için projemizin yeni ve doğru ortaklara ihtiyacı olacak.

Dr. Emir ÖNGÜNER: Öncelikle basın kuruluşlarının projemiz hakkında bilgilendirilmesi ve onların aracılığıyla amacımızın ve çalışmalarımızın daha geniş kitlelere duyurulması gerektiğine inanıyoruz. Yaptığımız işin, özellikle eğitim kurumları, araştırma merkezleri ve sivil toplum örgütleri tarafından duyulması bizim için çok önemli. Türkiye’de oldukça önemli faaliyetlerde bulunan savunma ve havacılık sektöründeki kurumların da çalışmalarımıza maddi ve manevi destek açısından iştirakinin elzem olduğunu düşünüyoruz. Bu bağlamdaki görüşmelerimiz yakında başlayacak.

Araştırmamızı genişletebilmek ve sağlıklı verilere ulaşabilmek için bu kuruluşlarla beraber çalışıp

Satış ve İhracat Danışmanlığı

Satış ve ihracata yönelik mekanizmayı tanımlayarak hedef ülke analizi ile yurt dışına açılma ve pazarlama süreçlerinde uçtan uca destek sağlıyoruz.

SATIŞ VE TEKLİF MEKANİZMASININ TASARLANMASI + HEDEF BÖLGE VE ÜLKE ANALİZİ

İHRACATA ÖZEL DESTEK VE TEŞVİK DANIŞMANLIĞI + SATIŞ SÜRECİNDE DESTEK SAĞLANMASI

benovaconsulting.com

veri tabanımızı genişletmemiz gerekiyor. Ailesinde kıvılcım olan kişilerle irtibata geçip kendilerinden projemize katkı sağlayabilecek her türlü bilgiyi ve belgeyi tedarik etmeliyiz. Ayrıca erken Cumhuriyet döneminde yurt dışına öğrenci göndermiş tüm kurumlar da (bakanlıklar, fabrikalar, valilikler...vb.) hususi arşivlerinde konuyla ilgili araştırma yapıp verileri bizlerle paylaşabilirlerse nihai sonuca daha rahat erişebileceğimiz kanaatindeyiz. Bu sebeple bilgi paylaşımı konusunda ciddi bir koordinasyon stratejisi geliştirmek zorundayız.

Türk toplumu, ne yazık ki burada bahsettiğimiz konularda yazılı eser bırakmakta pek verimli değil. Olaylar, genellikle rivayetler üzerinden anlatılıyor. Bu da birçok yanlış anlaşılmayı beraberinde getirebiliyor. Yaşanmışlıkları kayıt altına almak, gelecek nesillere sağlıklı bilgi aktarımı için çok önemli. Bizler de kaynaklı ve belge araştırma ile bu alana katkı sağlamayı ümit ediyoruz. Bulduğumuz belge ve verileri, sanal sergi ve makale serileri formatında güncel tutacağız. Projemiz olgunluğa ulaştıktan sonra da tüm verileri kitaplar dahilinde neşredeceğiz.

Esasında, Türk toplumunda yazma ve paylaşma kültürünün oluşmasına yönelik yeni bir soluk getirmek istiyoruz desek abartmış olmayız.

Ayşegül TURAN:

Cumhuriyetimizin 100. yılını bir kez tecrübe edeceğiz. Bu sorumlulukla çıktığımız yolda, Türkiye'nin aydınlanma yolculuğuna adını yazdırmış kişi ve kuruluşların bizleri yalnız bırakmayacağını biliyor, değerli katılımlarını ve desteklerini bekliyoruz.

MSİ Dergisi: Sizler aracılığıyla tüm ekip üyelerine çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyoruz ve size son olarak, eklemek istediğiniz başka bir konu olup olmadığını sormak istiyoruz.

Dr. Emir ÖNGÜNER:

Cumhuriyetimiz bir asrı devirmek üzere ve bu zaman

zarfında da onlarca nesil bu ülkede ve topraklarda yaşadı. Her neslin, kendi dönemine göre ayrı bir hikayesi var. Bizler de "cumhuriyet nesli" diyebileceğimiz o zamanın gençlerinin yurt dışında geçirdikleri dönemi odak noktasına alarak; eğitimin, çağdaş bilgiye erişim olgusunun ve bilimin önemini ortaya koymak istiyoruz. 100. yılı yaşayan bizler, günümüzden yaklaşık bir asır önce verilen emekleri araştırıp tanıtarak cumhuriyet neslinin ruhunu yaşatmak adına ufak da olsa bir katkıda bulunmaktan onur ve gurur duyuyoruz.

Gözde KARA: Cumhuriyet dönemi vizyonundan ve bu vizyon sayesinde elde edilen kazanımlarımızdan bahsetmenin yanı sıra bugün cumhuriyet ruhunu taşıyan binlerce yüksek öğrenimli gencin neden yurt dışında yaşamayı tercih ettiğinin ve bu gençlerin önümüzdeki dönemlerde Türkiye için ne gibi değerler yaratabileceklerinin tartışılmasının çok önemli olduğunun farkındayız. Bu nedenle önümüzdeki süreçte bu konunun üzerine daha fazla eğiliyor olacağız.

Ayşegül TURAN: Bu projeye beraber gördük ki; "Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden çok önce başlayan Avrupa ile bütünleşme girişimlerinin" temelinde, yurt dışı yüksek tahsili var. Eğitimde ve bilimde çağdaşlaşmanın ilk adımı. Örneğin; Türkiye ile Almanya arasındaki ilişkilerin geçmişi, genelde 60 yılı deviren işçi göçü üzerinden anlatılır. Biz bu yıl, bu geçmişin aslında cumhuriyetin ilanı ile çok daha eskiden ve yüksek öğrenim amaçlı başladığına da dikkat çekmiş olduk. Çalışmamızı bu yılla birlikte sonlandıracağız. Ancak uyandırdığı ilgiyle önümüzdeki yıllarda farklı zaman aralıkları için devam etmeyi hedefliyoruz. Gelişmeleri sosyal medya hesaplarımızdan ve internet sitemizden takip edebilirsiniz.

Ayşegül Turan, Gözde Kara ve Dr. Emir Öngüner'e, zaman ayırıp sorularımızı cevaplandırdıkları ve verdikleri bilgiler için okuyucularımız adına teşekkür ediyoruz. ♦

Tecrübenin Getirdiği Kalite

SAVUNMA SANAYİ'NİN TERCİHİ ÜNTEL KABLO!

Askeri Kara Araçları
Askeri Havaalanı
Helikopter Pistleri
Donanma Gemileri
Deniz Araçları

ENDÜSTRİYEL
KABLOLAR

GEMİ
KABLOLARI

OFFSHORE
KABLOLARI

MADEN & TÜNEL
KABLOLARI

HAVAALANI PİST
KABLOLARI

DEMİRYOLU
KABLOLARI

VİNÇ
KABLOLARI

ENSTRÜMANTASYON
KABLOLARI

untel.com.tr

Adress: Makine O.S.B. 6. Cad. No:4/41455 Dilovası, Kocaeli - TÜRKİYE

Phone: (+90) 262 722 93 30

Fax: (+90) 262 722 94 43

info@untel.com.tr